

RÉGI HAZAI KÖNYVFELJEGYZÉSEK
A BUDAPESTI EGYETEM KÖNYVTÁRÁBAN.

Közli: Szilágyi Sándor.

— Harmadik közlemény. —

Nicolaus de Lyra Postilláinak egyik hely és év nélküli fol. kiadása, mely azonban kétségtelenül a régibbek (1470—1480) közé tartozik; első lapján olvasható:

Zacharias Mossocius Philosophiae Baccalaureus, Protonotarius Apostolicus Comes Palatinus Iudex Ordinarius Archidiaconus Trenchiniensis Canonicus Nitriensis Nobilis me possidet et amici 67 die 17 Augusti.

De proprietatibus rerum fratris Bartholomei Anglici de ordine fratrum minorum.

Col. Explicit Tractatus Impressum per industriosum virum Antonium Koburger Anno Salutis gratiae MCCCCLXXXIII. III. Cals. Juny.

Igen diszes s festett kezdőbetűkkel ellátott példány birtékján

Zacharias Mossoczÿ
Eppus Tinninensis
Anno 1572.

Speculum doctrinale Vincentÿ beluacensis ordinis praedicatorum incipit. A cím alatt levő üres helyen:

Zacharias Mossoczÿ Proton. Apcus
Comes palat. Vicar. Nittrensis
Ex veteri biblioteca Viennensi
1567.

»Sermones Meffreth alias ortulus regine pars hiemalis«
1488-iki Baseli kiadása fol. című munkának hátulsó lapjára a
XVI-ik sz. elején a tulajdonos e szavakat írta: Szent Peter el
mene Romaba ke . . .

Lutherus
Venit
Turbare
Ecclesiam
Romanam
Veram
Sanctam

A boríték lapjára ugyanő a következő epigrammot írta fel:

Pelle nefas animo mendacemque exue famam

Lutheri: serues dogmata sancta patrum.

Gutta cauat lapidem, non ui sed sepe cadendo

Sic crescunt studia, non ui sed sepe legendo.

Az első distichon s az utolsó pentameter úgy látszik az ő
szerzeménye.

Sermones discipuli de tempore per circulum anni inci
piunt

Coloph. Finit opus perutile simplicibus curam
anno Christi natali nonagesimo nono supra millesimum quater-
que centesimum quinto cal. Septembris.

Régi igen díszes XV-ik századi kötésben, melynek mind-
két kapcsán MIRk. monogramm látható.

A táblán XVI-ik századi írással: Tradita arx Ghimes a
Calvinistis officialibus ad manus Turcicas in octobri utpote 27
ejusdem.

Similiter et Nitriensis arx et Hrussoense Castellum.

P. Ouidii Metamorphosis cum integris ac emendatissimis
Raphaelis Regii enarrationibus sat.

Col: Ad lectorem. Siquid forte literarum immutatione . .
. . . . offenderis id correctionis difficultati adscribis
rogat Simon Ticinensis cognomento bibaloqua octauo idus
iulii MCCCCXCVII.

18 Régi hazai könyvfeljegyzések a budapesti egyetem könyvtárában.

A cím lap belső felén egykorú kézzel olvasható: Anno Dni 1664 die 21 Febr. dono tuli a generoso domino Matthia Greguroczy quem ex Turcia portavit secum dum in excursionem victoriosissima fuisset, dum Quinque-Ecclesiensis civitas devastata et alia 6 castella partim deleta partim occupata fuissent Generalissimo existente excellentissimo domino comite Nicolao a Zrinio tempore vicariatus patris Nicolai Klancheck m. p.

A »Rosella Casuum« 1499-iki velencezi kiadásában az első lapon, melyen a cím lap helyén »ad emptorem« van egy distichon, ezen vers alatt olvashatni:

1599

Sum Martini Kesslerj
Lomniciensis Hermundurj.

Ugyanezen kézzel írva a borítékon következő vers áll:

Optima nosse mori vitae est sapientia, vivit
Qui moritur, si vis viuere disce mori.

Tractatus brevis domini Bonauenture de modo se preparandi ad celebrandum missam.

H. é. és ny. nélkül, de a XV-ik század végén nyomott értekezés előtt 4 lapon különböző bejegyzések láthatók. Ezek: »de incubis et subcubis;« — »de iudicio temerario« »ad oculos cruentatos« az első oldalon. A 2-ik oldalon: »ad orbancz« — »contra hyzetel« a második gyógy mód magyar:

»Item vad salyad terd megg es az porath hinch az sebbe kibe fereg vagy on, akar my allath legyen az« etc.

Azutan »ad dolorem oculorum.«

A 3-ik oldalon »ad dolorem dencium.«

A 4-ik oldalon »ad calefaciendum stomachum« »modus legendi in medicinis« »contra farkasseb.« stb

»Cicadae encomium Sebastiano Sigmario auctore« című 1545-ben nyomtatott költemény első lapján olvasható:

authoris sum

Anno 1545 mense Januario.

E példány azért is érdekes, mert szerző a könyvecske széllapjaira s a végéhez sajátkezűleg érdekes magyarázó jegyzeteket írt.

»H o n t e r Sententiae ex libris Pandectarum juris civ. decerptae« Coronae 1539 című munkájának címlapján:

Dono dabat D. Thomas Den hunc libellum pro tunc secundus Collaborator in Schola Schesburgiana 1635 die 22 Octob.

Hozzákötvé: a sententiae divi Augustini és divi Aurelii Augustini Hiereseon Catalogus.

Az utolsó lapon következő följegyzések olvashatók:

»Hic liber pertinet ad me Lucam Elegnerum Seyburgensem Frater mihi donavit anno Domini Nostri Jesu Christi 1597.

Anno domini nostri Jesu Christi es ist ein grosser sturrem windt geuesen am tag 19 Augusti des morgens stund 2, wnd wert bis stund 3 welcher hat dach hineingeworfen den auf dem Thrumeterturren, auff der Schesburg im jar 1597.

Dar noch ist derselbe Knauff widerum auffgesuthet worden, im jar 1599 an einem montag.

Im jar 1599 am 14 tag junii hora 9.

Im jar 1599 ist der Mihaÿ weyda in Sibenbürgen kommen, wnd hott Andream Bathorium bey Hermestatt geschlogen, wnd sein etlige gemeinen van seinem voll verwüst worden in unserem land.«

A BÁRTFAI EGYHÁZI KÖNYVTÁR SZEKRÉNYE ÉS KÖNYVEI A XV—XVI. SZÁZADBÓL.¹⁾

Közli: Myskovszky Viktor.

A bártfai templom sekrestyéje fölött lévő sz. Katalin kápolnájának nyugati részén, az egyházi könyvtár nem nagy kiterjedésű helyisége létezik. Ezen helyiség a Katalin kápolnájától egy válaszfal által csak későbbben választatott el, miután mindkét helyiség azonos eredeti csúcsíves boltozattal bír.

Ezen választás azonban minden bizonynyal még a XV. század vége felé eszközöltetett, miután a válaszfalban lévő ajtó-

¹⁾ A Magyarországi Régészeti Emlékek IV. kötetének legközelebb megjelent 1. részéből.